

МАРИАНА ТИНЧЕВА-ЕКЛЕСИЯ ОНЗИ, КОЙТО ПОВЯРВА

chitanka.info

„Които чуха това, рекоха: а кой може да се спаси? Но Той рече: невъзможното за човеците, е възможно за Бога. Петър пък каза: ето, ние оставихме всичко и Те последвахме. Той пък им рече: истина ви казвам: няма никой, който да е оставил къща, или родители, или братя, или сестри, или жена, или деца заради царството Божие, и да не е получил много повече в сегашно време, пък и в идещия век живот вечен.“

(Лк. 18:26-30)

Заради тежката икономическа криза, продължила повече от десет години, всички в семейството ни решихме да заминем на работа в Испания. Най-мъчно ми беше да се разделя с Латинка. Не ми е сестра, не сме съседи на един стобор, а се чувстваме свързани помежду си. Преди две години дойде вкъщи разплакана — току-що от полицията ѝ съобщили, че е задържан и малкият ѝ син Коста. Хванали го с крадена кола, а от справката установили, че е с условна присъда. Латинка не въздържа гнева си: „Да ги оставят с Марин в една килия и да ги възпитават както искат! Аз не мога да направя нищо за тях. Каквото ги посъветвам, вършат обратното, после страдаме всички.“

Марин беше в затвора от половин година заради побой в нетрезво състояние на служебно лице. При друг пиянски побой му бяха разбили предните зъби и на 28 години, като не изтрезняващ дни наред, приличаше на оглупяващ старец. Малкият Коста уж искаше да помогне на брат си, но двамата бързо станаха част от градската банда, която ограбва вили, присвоява по-нови коли; заплашва спокойствието на хората в квартала. Юнаците влизаха често в някоя дискотека и започваха побои с момчета заради симпатично момиче или някоя своя приумища... Синовете на Латинка от малки израснаха без баща. Стоимен почина преди 18 години едва 38 годишен от цироза. Не знам дали някой ѝ беше казал какво мисли за смъртта му, но от уста на уста се носеше, че цигарите и алкохолът са го откарали бързо в гроба... Пък

Латинка си носи името: хубава, руза и румена, все засмяна. Казваше, че докато диша, няма да сложи спиртна напитка в устата си, защото тази проклетия й опротивяла от мъжете в дома ѝ. Заядлива жена от съседите като я питала защо не ѝ върви на мъж и деца, тя отвърнала кротко, че изтърпява наказание за минал свой живот на земята. Толкова!

Като се настанихме и започнахме работа в Матаро, неголямо градче край Барселона, една вечер се обадих по телефона на Латинка — да се чуем, да разбере, че не съм я забравила. Нали при изпращането ме беше помолила да ѝ разкажа как ни посрещнат на чужда земя. Дълго говорихме и се разпитвахме за това-онова, а по едно време тя извика: „Чакай, че някой звъни на вратата!“ Върна се след десетина секунди и пак се смее: „Сърцето ми всеки път подскача, щом чуя звънца — все мисля, че някой от полицията търси синовете ми. Да знаеш, че скоро ще се изселя от тук, не мога да живея в непрестанен стрес от децата си. Снощи малкия ми обяви, че ще си сложи край на живота, защото приятелката му го напуснала. Как да го търпи, горката, щом и аз не се справям с него? От наркотиците се отказа, сега ме заплашва с нова мъка. И като си легнах след разговора с него знаеш ли какво си мислех: щом сам е решил, че от него не става човек, по-добре да приключи по-бързо, да не започне с наркотици отново, защото ще краде от магазините и пак ще влезе в затвора...“

Стана ми мъчно за нея. Посъветвах я да намери мъж, с когото да свърже живота си и така да се отдели от мисълта за момчетата, но тя беше категорична: „Докато не се оправят, няма да ги оставя! Време е да създават свои семейства, но не виждам кое момиче ще вземе за мъж някой от моите синове...“

Възхищавах се винаги на честността и силата, с която сама говореше за недостатъците на синовете си. Извън лудориите, получени сякаш като наследство от баща им или от дядо им по бащина линия, бяха много добри, услужливи и дори свенливи в разговор с непознати хора.

Почти две години не се върнахме в родната къща, макар да изпитвахме дълбока носталгия. Искахме за три години да спестим пари и повече да не се наемаме с гурбетчийство. Но през зимата майка ми се оплака, че боледува и само срещата с нас може да върне здравето ѝ. През пролетта ѝ обещах да се завърнем за лятото на нейните кръгли

80 години — и го изпълнихме... Градът ни се виждаше по-хубав, по-спретнат и романтичен отпреди. Нашите деца на всички разказваха, че няма райско местенце като това, дето са се родили и със съжаление мислеха за новия договор — трябваше да заминем за Испания за още две години. Кризата в райското ни гнездо, уви, продължаваше...

Още на втората вечер от завръщането отидох в дома на Латинка. Посрещна ме на вратата и ме прегърна като сестра. Покани ме в хола, където с нея се бяхме събирали на утринно кафе, но когато влязох, с изненада видях пет человека край масата. Познавах само Марин и Коста, а стопанката ми посочи светлокосото момиче до Коста: „Това е Краси, годеницата на моя красавец; съобщиха ми, че скоро ще ме направят баба! Това е Владек, той вече разбира български много добре и говори свободно. Поляк е, но от година живее в България и работи с Марин в една бригада. Бил е в Италия, в Гърция, но решил, че при нас му е най-добре и остана на квартира на таванския етаж... Това е Славчо, който дойде при мен на квартира, когато се страхувах да живея сама. Повече от година сме неразделни, защото той все още не е създавал свое семейство...“

Латинка донесе стол за мен и останах при тях около час. Беше много весело — най-много, когато Владек казваше някоя българска дума по грешка. Беше висок, светлолики, синеок — хубавец. Попитах го какво му е харесало толкова в нашето градче, че е поискал да остане задълго. Той обгърна с ръце високо над масата и каза: „Това.“

„А на друго място не си ли срещал такива хора и места?“ — попитах, защото аз също не бих могла да кажа защо избрахме да живеем и работим в Матаро. „Сигурно има.“ — отговаряше кратко, предпазливо да не сгреши: „Но Бог ме изпрати тук, имам работа...“ — обърна главата си към Марин, който седеше до него.

Като ме изпрати на вратата, Латинка ми каза, че Владек се запознал с Марин в строителната бригада, където синът й започнал работа след излизане от затвора. Марин му предложил безплатна квартира у дома, а Владек... Владек всяка вечер седял край Марин и търпеливо го ограничавал в приемането на алкохол; внимавал дали няма да пожелае да присвои кола; дали няма да влезе в побой с познати или непознати. И всеки път, когато в компанията на неблагоразумния разбойник ставало опасно, добричкия Владек вдигал ръце за мълчалива молитва, защото разбирал, че сам не би могъл да направи

това, което само Бог може да извърши за спасяването на една душа, потънала в опасна клопка.

Когато си тръгнах, много мислех за новия, неусетно променен живот на Латинка; за опората на мъжко рамо до нея; за радостта да стане скоро баба... Но най-невероятно ми се струваше присъствието на Владек. Да остане в градчето ни заради един алкохолик и крадец, и най-търпеливо да понася неговите залитания?

На следващия ден го видях на площада. Каза ми „Добър ден“ и се засмя. Видях, че на рамото има татуировка и разбрах, че и той навярно не е ангел, който лети без видими белези: и той се заглеждаше в краката на високи момичета; и той се опитваше да отвърне, ако някой го уязви. При следващото ми гостуване в дома на Латинка разбрах, че розовите очила от първото ми посещение са нереални. Предната вечер Марин отново се върнал пиян и спал на кушетка в кухнята, защото не могъл да се изкачи до втория етаж. Сутринта Владек го събудил трудно и едва го отвел на работа... Миловидната годеница на Коста предупредила, че ако те двамата не живеят на самостоятелен етаж като ново семейство, тя ще се върне при родителите си...

Преди да заминем за Испания, Латинка дойде да ни изпрати и между другото: „Моля те да попиташ в градчето Матаро, където отивате, дали нямат място за мен. Още мога да работя каквото поискат, само да не съм с моите непоправими бандити! Толкова ме ядосват, че и за бъдещи внуци не миляя вече!“

Разбрах, че е имала не особено приятна вечер в компанията на синовете си и техни приятели. Владек, който вярвал в мисията си на утешител, останал с Марин до среднощ, но после отишъл в таванската си стая... Латинка искаше да изглежда невъзмутима, усмихваше се, ала виждах как се задъхва от тревога и навлажнява устните си, пресъхнали от напрежение. Отново ми стана мъчно за нея — както при първото ни заминаване. Обещах ѝ съобщя и да я повикам, ако намеря работа в Матаро.

След два месеца, като ѝ се обадих и казах, че има някакъв шанс да бъдем задълго заедно на чужда земя, тя извика: „Не, не! Не мога да оставя децата си, щом Владек има вяра, че Бог може да поправи Марин. В тежки нощи ми се струва, че звездите са черни светулки и на света не съществува нищо светло. Но сутринта виждам, че съм се измамила, денят започва отново; синовете ми обещават, че повече

никога... Искам да бъда тук, когато ще стана баба!“ — тя отново дойде в добро настроение и разбрах, че тревогите ми за нея са били напразни... Латинка продължава да мисли, че ако изтърпи изпитанията си в този живот, в някакъв следващ живот на земята непременно ще ѝ бъде по-добре.

Хареса ми тази нейна представа за днешния и за следващия живот. От нея разбрах, че звездите не могат да са черни светулки, тъй като светлината извън нас винаги, непомръквашо съществува! И едно момче като Владек може да бъде светулка за някой, почти изгубил своята посока в тъмното... Още много хубави истини научих от тази жена, когато заминах далече. Човек може да живее в едно малко градче, да мисли, че никой не го забелязва и няма потребност от него, тъй като е в затвор за изтърпяване на земно наказание. А веригата му се е превърнала в ключ към слънцето, защото има сили да претърпи; защото въпреки страданието си има смелостта да обича... И всеки ден да вярва, че върви към следващия живот.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.